

TORAH OHR • PARSHAS MISHPATIM • MAAMAR 3

שש שנים יעבד

“Six years he shall serve”

DEDICATED IN HONOR OF

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Dedicated in honor of the Rebbe's father, Reb Levi Yitzchok

LikuteiTorah.com

THE CHASSIDISHE PARSHA

likuteitorah.com/torah-ohr/mishpatim/3/

1 שש שנים יעבד. פי"ע"י המשכת הדעת יוכל להיות בחינת לעבדו להיות עובד אלקים שיש הפרש גדול בין עובד אלקים לאשר לא עבדו הגם שהוא צדיק

"Six years he shall serve." This means: through the drawing down of Daas (knowledge), there can be the level of "serving Him," to be "one who serves G-d." For there is a great difference between "one who serves G-d" and "one who has not served Him," even though he is a tzaddik,

כמ"ש בגמ' הובא בתניא (פ' ט"ו) והענין דהנה כתיב ימים יוצרו. וכתוב ואברהם זקן בא בימים באינון יומין עלאין.

as is stated in the Gemara, cited in the Tanya (ch. 15). And the matter [is this]: Now, it is written, "Days were formed," and it is written, "And Avraham was old, coming with days": with those supernatural days.

והיינו היומין הם לבושים הנעשים להנשמה מהתורה ומצות בכל יום דוקא. ואם חסר יום א' בלא מצוה חסרא לבושא כו'.

That is, the days are garments that are made for the soul from the Torah and mitzvos, every day specifically. And if one day is lacking, without a mitzvah, "the garment is lacking," etc.

והיינו שלבושים אלו הם כדי שתוכל הנשמה להנות מזיו השכינה ולאשתאבא בגופא דמלכא שזהו ע"י לבושים אלו הנעשים מהתומ"צ ששרשן מאד נעלה מבחי' גופא דמלכא ממש רק שירדו להיות לבושים

That is, these garments exist so that the soul can enjoy the radiance of the Shechinah (Divine Presence) and "be absorbed into the body of the King." This is through these garments made from the Torah and mitzvos, whose root is far loftier than the level of the very "body of the King"; only, they descended to become garments

(והוא ע"ד המשכת המשל שעל ידו יושג הנמשל) וכיון שכך הוא דוקא כשנעשו בכל יום שתחת הזמן דוקא שהלבושים נמשכו משרשן שלמעלה מהזמן להתלבש בבחי' הזמן כדי שתוכל הנשמה להשיגם.

(this is like the drawing down of a parable, through which the thing it illustrates is grasped). And since this is so, [it is] specifically when they are made every day, which is beneath time specifically, that the garments have been drawn from their root, which is above time, to be clothed in the level of time, so that the soul can grasp them.

משא"כ כמו שהן בשרשן ומקורן למעלה מהזמן אין ביכולת הנשמה להשיגם במכ"ש וק"ו שאינה יכולה להשיג הזיו בלתי הלבוש כו"ש המצוה עצמה.

But as they are in their root and source, above time, the soul is not able to grasp them, all the more so and a fortiori from [the fact] that it cannot grasp the radiance without the garment, etc.; and all the more so the mitzvah itself.

רק ע"י שהמצוה ירדה להיות בבחי' לבוש ומשל יכולה להשיגה ועל ידה תשיג הזיו כו'

Only because the mitzvah descended to be in the level of a garment and a parable can [the soul] grasp it, and through it, it will grasp the radiance, etc.

ולכן נק' יומין שנתלבשו בבחי' הזמן שאז יכולת הנשמה להשיגה (ועמ"ש בד"ה בשעה שהקדימו ישראל נעשה ע"פ עת לכל חפץ תחת השמים כו').

Therefore they are called "days," for they have been clothed in the level of time, for then the soul is able to grasp it. (And see what is explained in the maamar beginning "At the time when Israel put 'we will do' first," on [the verse] "A time for every desire under the heavens," etc.)

וזהו והיתה נפש אדוני צרורה בצרור החיים. פי' צרור כמו שצוררים אבן במרגמה. ועי"ז זורקים אותו למעלה.

And this is [the meaning of] "And the soul of my lord shall be bound up in the bond of life." "Bond" (tzeror) is as when one binds a stone in a sling, and through this one throws it upward.

כך כדי שתהיה הנשמה עולה מעלה מעלה במקור החיים הוא ע"י היום ולבושין דתומ"צ. וזהו ענין שש שנים יעבד.

So too, for the soul to rise higher and higher into the source of life, [this] is through the days and garments of Torah and mitzvos. And this is the meaning of "Six years he shall serve."

השש שנים הם הזמן שית אלפי שני דהוי עלמא שבמשך זמן זה ניתן קיום התומ"צ. כי היום לעשותם כל משך זמן הנ"ל:

The six years are the time of the "six thousand years that the world exists," for during this time the fulfillment of Torah and mitzvos has been given. For "today, to do them" [applies to] the whole length of the time mentioned above.

2 אך פ"י וענין יעבד הוא לשון עבד עורות. שע"י העבד משתנים הרבה למעליותא כך בענין לבושים הנ"ל צריך להיות עבד שצריך לנקותן מכל פסולת הנופל

But the meaning and concept of "yaavod" (he shall serve) is a term [for] the tanning (ibbud) of hides, for through the tanning they change greatly for the better. So too with the garments mentioned above: there must be a tanning, for they must be cleansed of all the waste that falls

בהן ולרחוץ ולכבס אותן וכמשל הלבוש הגשמי שרוחצין ומכבסין אותו במים טהורים אזי יהיה צח ונקי משא"כ אם לא יכבסו אותן לא יהיו נקיים ויפים.

into them, and be washed and laundered, like the analogy of a physical garment, which is washed and laundered in pure water: then it will be bright and clean. But if they are not laundered, they will not be clean and beautiful.

3 וזהו ההפרש בין עובד אלקים לאשר לא עבדו. ועבד וכבוס זה הוא ע"י התהפכות המדות מחשוכא לנהורא וממרירו למיתקו והתהפכות המדות הוא ע"י מי הדעת שהדעת היא פנימיות המדות

And this is the difference between "one who serves G-d" and "one who has not served Him." And this tanning and laundering is through the transformation of the emotive attributes (middos) from darkness to light and from bitter to sweet. And the transformation of the middos is through the waters of Daas (knowledge), for Daas is the inner dimension (pnimiyus) of the middos,

והיינו ג"כ ע"י משה רע"א מהימנא שנאמר בו ונתתי עשב כו'. וגם מרחיצין ומכבסין במים עליונים מעבר הנהר כו'.

and this is also through Moshe, the faithful shepherd, of whom it is said, "And I will give grass," etc. And he also washes and launders them in supernal waters from beyond the river, etc.

וכמ"ש כעדר הרחלים (שהם זרע בהמה) שעלו מן הרחצה כו' רוחצות בחלב. (עמ"ש ע"פ שיניך כעדר הרחלים כו' ע"ש).

As it is written, "Like a flock of ewes (which are the seed of beast) that have come up from the washing," etc., "washing in milk." (See what is explained on [the verse] "Your teeth are like a flock of ewes," etc.; see there.)

וזהו ענין לבון הלכתא כו'. וזהו ע"י התפלה שאז הוא שעת הכושר להיות גילוי הדעת בהתבוננות כו'

And this is the concept of "the whitening (libun) of the halachah," etc. And this is through prayer, for then is the opportune time for the revelation of Daas through contemplation, etc.,

וכמו שאנו אומרים בש"ע אתה חונן לאדם דעת כו' ועי"ז נזדככו הלבושים ולכן נק' התפלה עולת תמיד שהתומ"צ של כל היום עולים להי ע"י התפלה.

as we say in the Shemoneh Esrei, "You graciously grant man knowledge," etc. And through this the garments are refined. Therefore prayer is called the "continual burnt-offering" (olas tamid), for the Torah and mitzvos of the whole day ascend to G-d through prayer.

4 והיינו לפי שע"י התפלה הם מתעבדים ומיתקנים. וכ"ז הוא בשית אלפי שני דהוי עלמא. וזהו שש שנים יעבד וע"ז אמרו צדיקים אין להם מנוחה ילכו מחיל אל חיל וכו'.

That is, because through prayer they are tanned and rectified. And all this is in the "six thousand years that the world exists." And this is "Six years he shall serve." And of this they said, "Tzaddikim have no rest: 'they go from strength to strength,'" etc.

אבל ובשביעית באלף השביעי יצא לחפשי חנם. חנם בלא מצות שאז יהיה מנוחה לחיי העולמים שאין עוד עלייה למעלה הימנה:

But "and in the seventh"—in the seventh millennium—"he shall go out free, for nothing." "For nothing" (chinam): without mitzvos, for then there will be rest for life everlasting, for there is no further ascent higher than it.

5 הגה"ה

Gloss.

6 עיין בתניא פ' מ"ו ע"פ בהמות הייתי עמך כו' ולא ארגיש כו' ומ"ש בהמות לשון רבים לרמז

See in the Tanya, ch. 46, on [the verse] "I was as beasts with You," etc., "and I do not feel," etc.: "And that it says 'beasts' in the plural is to allude

כי לפניו ית' כם בחי דעת עליון הכולל חו"ג נדמה כבהמות כו' עכ"ל. ולכאורה קשה לפמ"ש שאפי' ד"ת דאצי' נק' זרע אדם.

that before Him, may He be blessed, even the level of the supernal Daas (knowledge), which includes Chesed (kindness) and Gevurah (restraint), is likened to beasts," etc. End of quotation. Now, seemingly this is difficult according to what was explained, that even the lower Daas of the World of Atzilus (Emanation) is called "the seed of man."

7 ואיך גם ד"ע נקי בהמה. אך הענין יובן ממ"ש ע"פ מים רבים בענין שלעתיד יאמרו ליצחק כי אתה אבינו.

And how can even the supernal Daas (knowledge) be called "beast"? But the matter will be understood from what is explained on [the verse] "Many waters," concerning [the teaching] that in the future they will say to Yitzchak, "For you are our father."

ורבקה היא מלשון רבקה של שלש בקר כו'. והענין כי אף שבח"י אדם דאצי" הוא למעלה מבח"י ב"ע שנק' בהמה.

And Rivkah is from the term "a team (rivkah) of cattle, three by three," etc. And the explanation is that although the level of "man" of the World of Atzilus (Emanation) is above the level of the Worlds of Beriah (Creation), Yetzirah (Formation) and Asiyah (Action), which are called "beast,"

אך יש ב' בח"י מדות היינו שיש מדות הנמשכים מן השכל ויש מדות שלמעלה מהשכל ונק' טורי חשוכא מדות שבכתר והם נמשכים דוקא ע"י דעת העליון שהוא מקבל מהכתר כי עומד בקו האמצעי תחת הכתר.

there are, however, two levels of emotive attributes (middos): that is, there are middos drawn from the intellect, and there are middos that are above the intellect, which are called "mountains of darkness" (turei chashocha), the middos within Keser (the Crown). And they are drawn specifically through the supernal Daas, which receives from Keser, for it stands in the middle line, beneath Keser.

8 ויש בח"י דעת שממשיך הבינה אל המדות כו' ובח"י המדות שלמעלה מהשכל נקי בהמה רבה שלמעלה מבח"י אדם.

And there is a level of Daas (knowledge) that draws Binah (understanding) into the emotive attributes (middos), etc. And the level of the middos that are above the intellect is called the "great beast" (behemah rabbah), which is above the level of "man."

ואמנם לגבי א"ס ב"ה נקי גם בח"י זו שלמעלה מהשכל בשם בהמה ממש כפשוטו שח"ע נקי עשי' גופנית כנ"ל.

However, relative to the Infinite One (Ein Sof), blessed be He, even this level that is above the intellect is called by the name "beast," literally, in its plain sense, for the supernal Chochmah (wisdom) is called "physical action," as [mentioned] above.

ולכן גם ד"ע נק' בהמה וכענין כתר עליון אע"ג דאיהו אור צח אוכם אוכם הוא כו' ועמ"ש בפ' עקב ע"פ
ויאכילך את המן כו':

Therefore even the supernal Daas is called “beast.” And [it is] like the matter of the supernal Keser (the Crown): “although it is a pure light, it is black, black,” etc. And see what is explained in Parshas Eikev on [the verse] “And He fed you the manna,” etc.

LikuteiTorah.com
THE CHASSIDISHE PARSHA

About this edition

This edition contains the Hebrew text and the English translation.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY 4.0.

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Copy, print and share it freely, crediting Kehot Publication Society and likuteitorah.com; it may not be sold. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

English translation: prepared for likuteitorah.com with AI assistance (claude-code/opus-5.5) and checked against the Hebrew and against Sefaria; not yet reviewed by a human editor. Please check anything important against the Hebrew.

The Rebbe asked that the maamarim of the week's parsha, the "Chassidishe Parsha," be learned during that week, spread over its seven days (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Why learn it, and the Rebbe's brachos: [likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/](https://www.likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/)

A free, non-commercial project; nothing here is sold. Not affiliated with Kehot, Sefaria or the Lubavitch Library. © likuteitorah.com

From [likuteitorah.com/torah-ohr/mishpatim/3/](https://www.likuteitorah.com/torah-ohr/mishpatim/3/)

DEDICATED IN HONOR OF

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Dedicated in honor of the Rebbe's father, Reb Levi Yitzchok